

Revizija i otpis knjižnične građe u knjižničnom softveru Metel: primjer provedbe u Knjižnici Poliklinike SUVAG

Crnjac, Ivan

Source / Izvornik: **Novi uvez, 2022, XIX, 26 - 34**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:257:480433>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-23**

Repository / Repozitorij:

[SUVAG Polyclinic Repository](#)

Revizija i otpis knjižnične građe u knjižničnom softveru Metel: primjer provedbe u Knjižnici Poliklinike SUVAG

Revision and weeding of library materials in the library software Metel: an example of implementation in the Library of the SUVAG Polyclinic

Stručni rad

Sažetak: Cilj je ovog rada prikazati proces računalne revizije i otpisa knjižnične građe s posebnim osvrtom na zahtjevnost, ali i neophodnost provođenja revizije knjižnične građe u cjelini. Rad donosi pregled čitavog revizijskog postupka te daje opis nekih programskih karakteristika knjižničkog softvera Metel kroz koji je provedena računalna revizija i otpis u Knjižnici Poliklinike SUVAG u 2020. godini. U radu se naglašavaju i prednosti redovito obavljene revizije na cjelokupno poslovanje knjižnice. Ističe se i praktičnost te efikasnost provođenja revizije kroz knjižnični softver.

Ključne riječi: knjižnični softver, otpis, poslovanje knjižnice, revizija

O Knjižnici Poliklinike SUVAG

Knjižnica Poliklinike SUVAG djeluje u okviru Odjela za istraživanje i razvoj Poliklinike SUVAG i upisana je u Upisnik knjižnica kao specijalna knjižnica. S obzirom na specifičnost ustanove u kojoj djeluje, knjižnica ujedno obavlja i poslove i zadatke školske knjižnice, sukladno čl. 8. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. Naime, Poliklinika SUVAG je zdravstvena ustanova koja između ostalog obavlja i poslove odgoja i obrazovanja djece oštećenog sluha i/ili govora te u svom sastavu ima i Dječji vrtić i Osnovnu školu. S obzirom na činjenicu da je Poliklinika SUVAG znanstvena organizacija izvan sustava visokog obrazovanja i javnih znanstvenih instituta, registrirana za područje biomedicine i humanističkih znanosti, a

provodi istraživanja i u području društvenih znanosti (posebice logopedije), fond knjižnice je raznovrstan. Knjižnica za svoje znanstvenike i stručnjake prikuplja građu iz područja biomedicine i zdravstva, logopedije, psihologije, pedagogije i socijalnog rada te iz područja fonetike i lingvistike. Za polaznike Osnovne škole Knjižnica nabavlja lektirne naslove i dječju književnost, kao i dječje časopise. Posebnu vrijednost Knjižnice čini bogata verbotonalna zbirka – literatura o verbotonalnom sistemu i zapisi o verbotonalnoj teoriji i verbotonalnoj metodi koju je utemeljio osnivač Poliklinike SUVAG, akademik Petar Guberina.

Automatizacija knjižničnog poslovanja u Knjižnici Poliklinike SUVAG

Od 1995. godine, u Knjižnici Poliklinike SUVAG koristio se knjižnični program Medved, prvi knjižnični softver u Hrvatskoj. Medved je bio modularno koncipiran, a podržavao je katalogizaciju (uz korištenje normativnih datoteka), inventarizaciju, pretraživanje, ispis kataložnih listića, ispis za potrebe izrade biltena prinova te izvoz podataka (Kesečić i Martek, 2014). Softver Medved ipak nije prilagođen sve zahtjevnijim informacijskim tehnologijama pa je 2017. godine zamijenjen Metelom, suvremenijim knjižničnim programom koji je svojim karakteristikama i mogućnostima koje nudi prikladniji zahtjevima današnjice. Metel je integrirani sustav za upravljanje knjižnicama koji omogućuje automatizaciju knjižničnog poslovanja – obradu i posudbu građe, pružanje usluga korisnicima, reviziju i otpis, dokumentiranje i generiranje izvještaja, kao i drugih aktivnosti knjižnica. Funkcionalan knjižnični program neupitno pridonosi olakšanom poslovanju, što se posebno ogleda kod prikupljanja statističkih podataka o godišnjem poslovanju knjižnice. Spomenute je podatke svaka knjižnica u knjižničnom sustavu Republike Hrvatske dužna početkom kalendarske godine dostaviti nadležnoj Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu (NSK), u skladu s obvezom propisanom Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

O reviziji i otpisu knjižnične građe

Revizija u knjižničarstvu označava sustavan pregled knjižničnog fonda radi utvrđivanja njegova stvarnog stanja i usporedbe stvarnih jedinica s odgovarajućim zapisima u inventarnim knjigama i katalozima. Revizijom se provjerava nedostaje li što od inventarizirane građe, je li što oštećeno (i zbog toga neupotrebljivo) i ima li svaka jedinica inventarizirane građe odgovarajući zapis (Tadić, 1994).

Revizija knjižnične građe važan je činilac u oblikovanju knjižničnog fonda jer omogućava pravovremeno otpisivanje zastarjele i dotrajale građe i stvaranje prostora za novu i aktualnu knjižničnu građu (Zarić, 2006). Zanimljivo je istaknuti kako proces revizije i otpisa koji se primjenjuje u zemljama na području bivše SFRJ nije poznat u zapadnim zemljama (Dobretić, Topalov i Radulović, 2020).

Revizija je zakonska obveza u poslovanju svih tipova knjižnica. Posao je to koji je

neophodno provoditi, čiji je cilj pročišćavanje građe, izlučivanje nepotrebnih i suvišnih primjeraka na policama, a također je i dobar pokazatelj korištenja knjižnične građe. Provođenjem revizije u pojedinoj knjižnici detaljno se pregledava knjižnični fond te se utvrđuje njegovo stvarno stanje, njegova materijalna vrijednost i posljedice nastale uporabom knjižnične građe (Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe, 2002).

Revizija cjelokupnog fonda preduvjet je i za provođenje financijskog usklađivanja knjižničnog fonda s ekonomsko-financijskom službom u ustanovi te njihovim računovodstvenim evidencijama (Bodiš, Kenda i Kožul, 2020). U listopadu 2014. godine stupio je na snagu novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, kojim je propisano da proračun i proračunski korisnici koji obavljaju knjižničnu djelatnost popisivanje knjižnične građe mogu obaviti u roku koji nije dulji od roka za provođenje obvezne redovne revizije knjižnične građe utvrđenog posebnim podzakonskim aktom. Stoga, redovito obavljanje revizije prepoznato je kod zakonodavca kao širi i značajniji proces od inventarnog popisa knjižnične građe u okviru godišnjeg popisa imovine i inventure.

Revizija u svakoj vrsti knjižnice, pa tako i u specijalnoj, kompleksan je i dugotrajan postupak koji iziskuje dobru organizacijsko-kadrovsku pripremu. Sukladno Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i podzakonskom aktu, Pravilniku o reviziji i otpisu knjižnične građe, obveza je svake knjižnice redovita revizija i otpis knjižnične građe čija je periodičnost zakonski definirana ovisno o broju jedinica knjižnične građe koju knjižnica posjeduje. Knjižnice koje posjeduju do 10 000 jedinica knjižnične građe, što je slučaj s Knjižnicom Poliklinike SUVAG, dužne su provoditi reviziju svake četiri godine.

Knjižnice, kako one samostalne tako i one u sastavu, suočavaju se, kao i ostali poslovni objekti, s kontrolom i provjerama poslovanja koju provode gradski ili državni kontrolni uredi. Jedan od najčešće kontroliranih segmenata unutar knjižnične djelatnosti svakako su i poslovi vezani uz reviziju i otpis knjižnične građe (Bodiš, Đukec Kero i Giunio, 2017). Državni revizori, u skladu sa svojim ovlastima u procesima državne revizije ustanove, provjeravaju zakonitost rada ustanove i njezinih sastavnih dijelova, stoga je od iznimne važnosti poštivati zakonske odredbe vezane uz obavljanje revizije i otpisa. Na voditelju knjižnice je pritom odgovornost brige o zakonitosti rada u svojim ustrojbenim jedinicama, a leži u činjenici da se postupak revizije i otpisa pokreće na njegov prijedlog.

Povjerenstvo za provođenje revizije imenuje se aktom koji donosi Upravno vijeće ustanove u čijem je sastavu knjižnica (ako je riječ o specijalnoj knjižnici, koja se ubraja među knjižnice u sastavu). Tim dokumentom određuju se zadaće Povjerenstva kao i rok za obavljanje zadaća povjerenstva. Daljnja procedura postupka opisana je u već spomenutom, a još uvijek važećem Pravilniku o reviziji i otpisu iz 2002. godine.

Revizija, prema Zarić (2006), obuhvaća četiri faze: pripremu za reviziju, neposredan uvid u knjižnični fond i usporedbu sa sređenim popisima građe, izradu dokumentacije o reviziji i sređivanje i analizu prikupljenih podataka.

Neobavljanje revizijskog posla podložno je zakonskim sankcijama pa je tako u Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti propisano da će se novčanom kaznom od 5000,00 do 30 000,00 kuna kazniti za prekršaj knjižnica, kao i pravna osoba u čijem se sastavu nalazi knjižnica, koja nije poduzela mjere za zaštitu knjižnične građe te nije redovito provodila postupak revizije i otpisa građe.

Prema dostupnim statističkim podacima za specijalne knjižnice u 2020. godini, objavljenim na Portalu za matičnu djelatnost NSK, specijalne su se knjižnice tijekom 2020. godine za knjižnično poslovanje koristile različitim softverima – Aleph, Crolist, Indigo, ISIS, KitLib, Koha, K++, Medved, Metel, Zaki i drugima, dok se dvije specijalne knjižnice, odnosno 3 % od ukupnog broja knjižnica nije koristilo niti jednim softverom za knjižnično poslovanje. Među specijalnim je knjižnicama od navedenih knjižničnih softvera najviše u uporabi bio Metel kojim se koristilo 16 knjižnica, odnosno 24 % od ukupnog broja knjižnica (Portal Matične djelatnosti NSK). Knjižnicama čiji softveri ne pružaju mogućnosti obavljanja revizije i otpisa, kao i onima koje u svom poslovanju uopće ne koriste knjižnični softver, potrebno je više vremena da bi obavile taj odgovorni posao. Takve knjižnice moraju se osloniti na klasičan način rada koji može biti pouzdan, ali je izuzetno dugotrajan.

O iskustvu rada na računalnoj reviziji u softveru Metel pisao je Pejić (2007), navodeći primjere dobre prakse knjižnica koje su uspješno provele računalne revizije kroz taj računalni softver. O reviziji monografskih publikacija u knjižničnom softveru KOHA na Fakultetu elektrotehnike i računarstva pisale su Marijanović, Lisek i Glavica (2011), navodeći da je prvi uvjet za pokretanje postupka revizije nakon dugogodišnjeg neobavljanja bio upravo osigurati da se svi relevantni podaci o knjižničnom fondu cijelog Fakulteta nalaze u knjižničnom softveru koji podržava provedbu revizije. Kesegić i Martek (2014) ukazuju da je revizija fonda obrađenog u računalnom katalogu mnogo manje zahtjevnja, dok Bodiš, Đukec Kero i Giunio (2017) naglašavaju prednosti sučelja u modulu za provedbu revizije softvera ZAKI koji omogućavaju lakšu kontrolu provođenja revizije cijelog fonda knjižnice jer u svakom trenutku nudi jednostavan uvid u evidentiranu građu, kao i uvid u onu koja tek treba proći evidenciju.

Računalna revizija u Knjižnici Poliklinike SUVAG

Osnovni preduvjet za obavljanje računalne revizije u Knjižnici Poliklinike SUVAG bio je imati svu građu katalogiziranu, inventariziranu i tehnički obrađenu kroz knjižnični program, sa signaturnim naljepnicama na svakoj inventarnoj jedinici. Stoga je odlučeno da se cjelovita revizija i otpis u 2020. godini obavi kroz knjižnični softver, pomoću bežičnog barkod čitača,

što uvelike ubrzava i olakšava navedeni proces. Knjižnični softver Metel ima dva alata koja se mogu upotrijebiti prilikom revizije – prvi je uobičajeni alat za reviziju, a drugi je novijeg datuma i odnosi se na korištenje spomenutog bežičnog barkod čitača. Naime, od 2018. godine tvrtka koja je proizvela Metel u svoj je programski paket uvrstila novi modul – revizija pomoću bežičnog barkod čitača. Specifičnost tog računalnog načina obavljanja revizije jest da se postupak revizije može obaviti bez fizičkog prijenosa knjiga do računala odnosno terminalne jedinice. Postupak je krajnje jednostavan: potrebno je uključiti modul revizije, pripremiti bežični barkod čitač s punjivom baterijom, a USB priključak koji dolazi sa bežičnim barkod čitačem priključiti na osobno računalo. U trenutku započinjanja revizije, na ekranu se otvara modul koji počinje učitavati inventarne jedinice registrirane u procesu obuhvata revizije. Kroz program je tim jednostavnim i rutinskim postupkom omogućeno bežično skeniranje velikog broja zapisa odjednom, direktno s polica, bez obzira na udaljenost od računala (upravo zbog toga jer čitač sadrži svoju punjivu bateriju). Memorirani zapisi se potom prenose u program za obuhvat revizije. Prije postupka očitavanja barkodova potrebno je označiti odjel, a po završetku skeniranja cjelokupnog fonda označiti primjerke koji se otpisuju zajedno s razlogom otpisa, za što u softveru postoje posebni statusi, odnosno zasebni moduli. Datoteka s barkodovima dobiva se očitavanjem barkodova primjeraka građe. U programu se određuje datum inventure, nakon čega alat automatski na sve primjerke čiji su barkodovi zapisani u toj datoteci upisuje unaprijed definirani datum inventure. Osim podatka o datumu inventure, u programu je trebalo revidirati i podatke o lokacijama primjeraka. Budući da Knjižnica Poliklinike SUVAG ima dva odjela, taj je podatak bio značajan zbog lociranja primjeraka. Tijekom revizije se posudba građe mogla nesmetano odvijati, što je prednost ovakvog načina rada jer se nužno potrebna posudba za korisnike može realizirati, s obzirom na to da program knjigu u posudbi registrira i tretira kao dio aktivnog fonda. Povjerenstvo za reviziju svoj je posao obavljalo u ljetno vrijeme, kada je cirkulacija građe znatno smanjena. Olakotna okolnost bila je korištenje godišnjih odmora većine korisnika, kao i neizvjesna situacija s epidemijom koronavirusa, kad je pristup uslugama knjižnice i iz tih razloga bio u posebnom režimu.

Izuzetno je korisno što je u inventarnoj knjizi nakon revizije vidljiv podatak za sve knjige koje su prošle reviziju te se na taj način lakše može odrediti podatak o izgubljenoj, odnosno uništenoj građi, dok se u modulu otpisa evidentira dotrajala, zastarjela i uništena građa, u skladu s kriterijima iz važećeg Pravilnika o reviziji i otpisu. Program također sam generira popise otpisanih knjiga po različitim osnovama, a takve je popise po završetku revizije potrebno poslati u matičnu službu NSK.

Revizija pomoću barkod čitača obavljena je za svu knjižnu građu, dok su časopisi obrađeni i vidljivi krajnjem korisniku u katalogu, iako pritom nisu tehnički obrađeni. Sadržajno je građa bila obrađena u softveru Metel još prilikom migracije iz programa Medved (za većinu

zapisa), što je uvelike olakšalo posao – stare jedinice građe nije trebalo iznova potpuno katalogizirati već eventualno nadopuniti ili korigirati zapis. Reinventarizacija je obavljena za svu građu, a rekatalogizirati je trebalo one jedinice čije su UDK oznake bile netočne i zastarjele, u svrhu ujednačenosti i usklađenosti s novinama u sustavu UDK. Iako dugotrajan, taj je proces bio ispravan, nužan i neizbježan korak koji je olakšao ne samo ovu, već i sve buduće revizije. Olakotna okolnost koja je također utjecala na efikasnost u samom procesu revizije je što građa Knjižnice SUVAG obimom nije mnogobrojna te je prije revizije fond obuhvaćao oko 5500 inventarnih jedinica. Proces revizije uspješno je okončan u listopadu 2020. godine te je zaključen očitovanjem NSK na dostavljene popise otpisane građe.

Otpis knjižnične građe nezaobilazno je vezan uz postupak revizije, a otpisuje se sva uništena, dotrajala i zastarjela građa. Popisane su i inventarizirane fotokopije i dio sive literature, koje su otpisane kao uništena građa pa su brisane iz softvera, a time i iz kataloga. Izlučivanje građe u knjižnicama, prema pravilima struke, permanentna je djelatnost i mora se provoditi kako zbirke ne bi bile opterećene zastarjelom, dotrajalom i uništenom građom, što je posebice bitno zbog uštede prostora.

Dotrajala i uništena knjižnična građa je ona građa čija uporaba nije moguća iz više razloga: raspadnute korice, rasuti listovi, te u slučajevima kada nedostaje više od trećine stranica ili dijelovi knjige. Uništenom građom smatrala se prilikom otpisa i izgubljena, odnosno otuđena građa, posuđene knjige koje nisu vraćene ni nakon opomene, duže vrijeme (u Knjižnici Poliklinike SUVAG uzet je rok od tri godine). Knjiga se otpisivala i kada je procijenjeno da ju je neisplativo ili nemoguće osposobiti za uporabu. Zastarjela građa je ona građa koja ne zadovoljava sljedeće kriterije: korisničke potrebe, relevantnost autora u pojedinom znanstvenom području, relevantan sadržaj, kontinuitet fonda (znanstveno-stručni časopisi), zastupljenost srodnih sadržaja u elektroničkom obliku (Dujmović, 2013). Prema istoj autorici, a vezano uz specijalne knjižnice, ne bi trebalo otpisivati izdanja ustanove u čijem je knjižnica sastavu: prva skripta (šapirografirano), sačuvane bilješke s prvih predavanja (rukopisi), prvi i svi ostali udžbenici, stručne i znanstvene publikacije, monografije, prvi tiskani i e-testovi, polupublikacije (podzakonski akti, programi, planovi, projekti, brošure), časopisi, novine, glasila, bilteni, listovi, katalogi, plakati, deplijani, pozivnice, e-građa (na materijalnom mediju i mrežna) te ostala izdanja ustanova. Prema svemu navedenom razvidno je da se građi nastaloj i vezanoj uz djelatnost ustanove daje poseban značaj.

Umjesto zaključka

Revizija je prijeko potreban proces u poslovanju i upravljanju iz više razloga. Prema Pejiću (2007), osnovna svrha revizije je utvrđivanje stvarnog stanja i vrijednosti fonda, a sama revizija implicira se na cjelokupno poslovanje knjižnice – inventarizaciju, tehničku obradu,

stvarnu obradu, posudbu i rad s korisnicima. Isti autor naglašava i dodatne vrijednosti provedene revizije, podrazumijevajući pod njih zaštitu građe, kreiranje nabave, pokazatelje korištenja građe (statistika), odgojnu vrijednost (pravilno postupanje s građom) te mogućnost ustroja novih zbirki.

Svaka revizija, posebno kod knjižnica koje procese revizije ne provode redovito, stavlja pred knjižničare mnoštvo pitanja, dvojbi i nedoumica. Macan i Mayer (2006) navode niz problema s kojima se knjižničari suočavaju u pripremama i tijekom provedbe revizije: problem neredovitih revizija (tome možemo dodati situaciju i kada revizija u knjižnici nije nikad provedena), velik dio računalno neobrađenog fonda, velik dio fonda u stalnoj posudbi kod korisnika, dislociranost knjižnice, problemi s različitim signiranjem u prošlosti i tome slično. Premda se čini kako se posao revizije smatra nepoželjnim i omraženim poslom u knjižničarskoj zajednici, iskustvo provođenja revizije ne mora nužno biti iscrpljujuće, posebno kod knjižnica koje su u potpunosti automatizirale svoje poslovanje. Zahvaljujući ugrađivanju modula revizije u većinu knjižničarskih programa, posao revizije može se obaviti u razumnom periodu i cjelokupan proces provođenja revizije, a potom i otpisa, ne mora biti zamoran i dugotrajan. Knjižničarima u Hrvatskoj na raspolaganju su stručni materijali, upute i obrasci dokumenata dostupni na Portalu matične djelatnosti NSK, a matična služba ima i savjetodavnu ulogu vezano uz stručnu i profesionalnu pomoć oko navedenih poslova.

Revizija i otpis knjižnične građe važni su i za knjižničare i za korisnike. Nakon postupka revizije i otpisa dobivaju se precizne i aktualne informacije i pokazatelji o kvantitativnom i kvalitativnom stanju knjižničkog fonda.

Kako je istaknuto u IFLA-inim smjernicama za narodne knjižnice (2011), a primjenjivo je na sve vrste knjižnica, građa u elektroničkom obliku ne samo da dopunjuje knjižnične zbirke, nego će ih u nekim područjima sasvim zamijeniti. Da bi knjižnični fond, odnosno knjižnične zbirke služile zajednici i krajnjim korisnicima, potreban je neprestan priljev nove, kao i otpis stare, neaktualne knjižnične građe.

Proces revizije potrebno je redovito obavljati jer je upravo revizija jedan od preduvjeta daljnjeg uspješnog poslovanja knjižnice. Sređene inventarne računalne knjige, ažurirani podaci u Upisniku knjižnica, javno dostupan elektronički katalog, formalno-pravna urednost u smislu donesenog Programa rada i razvitka i internih akata (Pravilnika o radu knjižnice), uz u zakonskim rokovima provedene revizije i otpisa, neki su od preduvjeta koje je neophodno obaviti kako bi svaka knjižnica krenula korak dalje ispunjavajući složenije radne zadatke i poslove vezane uz primjerice znanstveno-istraživačke, obrazovne i projektne aktivnosti ustanove, uspostavu i održavanje mrežnih institucijskih repozitorija, bibliometrijske usluge, izdavačke aktivnosti matične ustanove, a sve to s ciljem unapređenja svoje djelatnosti i

ispunjenja ciljeva suvremenog načina poslovanja.

Literatura:

1. Bodiš, M., Đukec Kero, I., & Giunio, K. (2017). Kvalitetan knjižnični sustav–pretpostavka uspješnog rada Matične službe Knjižnica grada Zagreba. *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 60(1), str. 155-172.
2. Bodiš, M., Kenda, J., i Kožul, P. (2020). Znamo li koliko vrijede naši fondovi? Usklađivanje financijske vrijednosti knjižničnog fonda s računovodstvenim stanjem u Knjižnicama grada Zagreba. *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 63(1-2), str. 411-423.
3. Dobretić, D. D., Topalov, O. M. i Radulović, A. S. (2020). Revision and write-off of library materials: Experience of the City Library in Novi Sad. *Čitalište*, (36), str. 96-102.
4. Dujmović, D. (2013). *Revizija i otpis knjižnične građe u visokoškolskim, znanstvenim i specijalnim knjižnicama*. [online] Dostupno na: <https://www.svkst.unist.hr/wp-content/uploads/2018/09/Revizija-i-otpis-finalna-verzija-5bDubravka-D.5d.pdf> [15. 11. 2021].
5. Indir, I. (2012). 'IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice', *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 55(1), str. 124-132.
6. Kesegić, B., i Martek, A. (2014). 'Knjižnica Hrvatskog državnog arhiva jučer, danas, sutra', *Arhivski vjesnik*, 57(1), str. 187-211.
7. Knjižnična statistika Portal matične djelatnosti NSK. [online]. Dostupno na: <http://maticna.nsk.hr/statistika/> [4. 01. 2022].
8. Macan, B. i Mayer, M. (2006) Revizija: Nemoguća misija 4? U: Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastructure: 10. seminar (22 November 2006 - 24 November 2006) Poreč, Hrvatska. (neobjavljeno)
9. Marijanović, B., Lisek, J., i Glavica, M. (2017). 'Koha 2: revizija knjižne građe Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu', *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 60(2-3), str. 305-316.
10. Pejić, I. (2007). Revizija i otpis u programu Metel Win. *Knjiznicari.hr*, 2007, Dostupno na: [www.knjiznicari.hr/UDK02/index.php/Revizija i otpis u programu Metel Win - Ilija Peji%C4%87](http://www.knjiznicari.hr/UDK02/index.php/Revizija_i_otpis_u_programu_Metel_Win_-_Ilija_Peji%C4%87) [12. 12. 2021].
11. *Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu*. NN 124/2014 [online] Dostupno na: narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_10_124_2374.html [2. 01. 2022.]
12. *Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe*. NN 21/2002 [online] Dostupno na: narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2002_03_21_503.html. [16. 10. 2021.]
13. Tadić, K. (1994). *Rad u knjižnici*. Opatija, Naklada Benja.
14. *Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti*. NN 17/2019 [online] Dostupno na:

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_02_17_356.html [12. 11. 2021.].

15. Zarić, B. (2006). Revizija bibliotečke građe. *BOSNIACA-časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine*, 11, str. 46–48.